

DCIDOB 109.

PAKISTAN, A LA RECERCA D'UNA IDENTITAT.

Cronologia històrica.

Redacció Fundació CIDOB

Cronologia històrica

3000 aC La civilització de la vall de l'Indus, una de les més antigues del món, s'estén per la major part de l'actual Pakistan i assoleix el seu esplendor entre el 2500 i el 1700 aC, any en què entra en declivi de forma abrupta. El que queda d'aquesta civilització es fusiona amb els pobles procedents de la migració indoària. Al llarg dels segles posteriors se succeeixen diverses invasions per part de perses, grecs, escites, àrabs (que porten l'islam), afgans i turcs.

712 Mohammad bin Qasim, general àrab, conquereix el territori del Sindh i l'incorpora al califat omeia. Al llarg dels propers 1.000 anys els musulmans governen el territori de l'actual Pakistan.

997 Mahmud de Ghazni, sultà afgà, envaeix nous territoris i estén l'islam al llarg del seu imperi que abasta l'Afganistan, part de l'Iran, regions del nord-oest de l'Índia i el Pakistan. El 1021, Mahmud ofereix el tro de Lahore a Malik Ayaz; Lahore esdevé capital de l'imperi.

1175-1186 Muhammad de Ghur, líder de l'imperi turc Ghurid, conquereix les regions del Sindh i del Punjab.

1206 El general Qutubuddin Aybak posa els fonaments d'un regne musulmà independent a l'Índia: el sultanat de Delhi. Fins al 1526, 35 sultans se succeeixen i regeixen el sultanat, que inclou la major part del Punjab i el Sindh.

1526-1707 L'edat daurada del govern musulmà s'assoleix amb l'imperi mogol, que permet l'expansió de l'islam per l'Índia.

1707-1858 El 1707, la mort del rei mogol Aurangzeb, després de 50 anys de regnat, inicia el declivi de l'imperi, marcat per la manca d'una llei successòria, el poc compromís dels seus successors, la política religiosa, el deteriorament i la desmoralització de l'Exèrcit i els greus problemes financers; malgrat tot, l'imperi s'allarga fins al 1857; durant aquest període se succeeixen un total de 17 reis. Del 1830 al 1857, té lloc el moviment Farizi a la Bengala Oriental, llavor de la

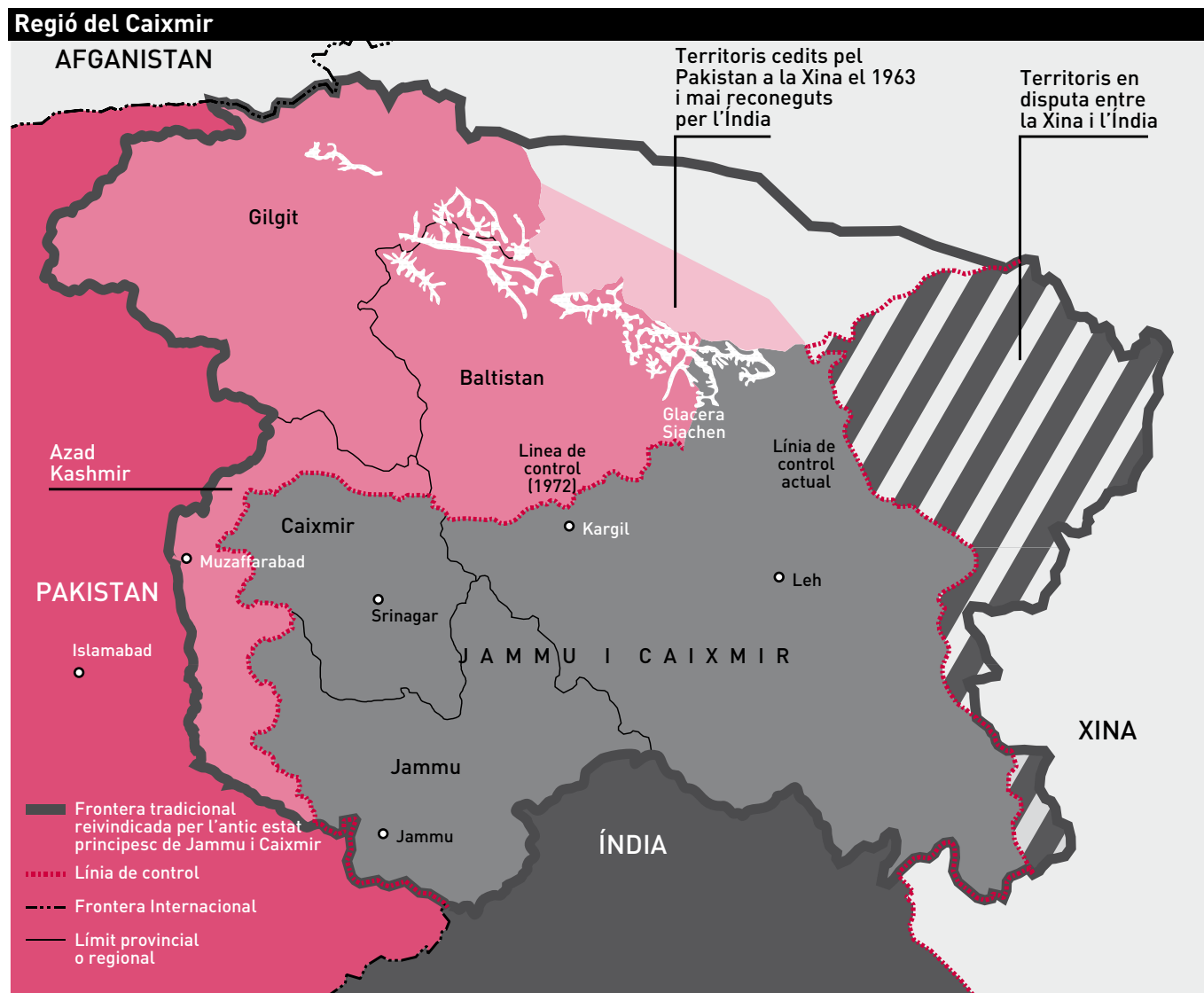
independència de Bengala, com a resposta a l'opressió britànica sobre els musulmans bengalís. El 1848, amb la victòria sobre els sikhs al Punjab els britànics assoleixen el seu domini sobre la vall de l'Indus. El 1857, té lloc la guerra d'independència en què els britànics, temporalment, perden el control de Delhi. El 1858, però, els britànics obtenen el control de tot el subcontinent indi, i realitzen una política discriminatòria envers els musulmans, a qui atribueixen l'aixecament de 1857.

1867 La controvèrsia entre hindús i musulmans en relació amb la utilització de l'urdú per davant de l'hindi a les províncies nord-occidentals de l'Índia —amb les implicacions que suposava, fins i tot en el camp religiós—, té un gran efecte sobre Syed Ahmad Khan qui, havent defensat fins al moment la unitat entre musulmans i indis, i havent creat el moviment intel·lectual d'Aligarh (1858-1898), passa a defensar la teoria de les dues nacions separades. Altres moviments de consolidació nacional que neixen en aquesta època són el moviment Deoband (1866-1947), l'Anjuman Himayat-i-Islam (1884-1947) i el Nadva-tul'Ulema de Lucknow (1894-1947).

1893 El *Raj* (imperi indi britànic) dibuixa la frontera que separa l'Índia britànica de l'Afganistan, línia que talla l'àrea tribal dels paixtus, i deixa les àrees tribals al seu propi autogovern.

1905-1911 Partició de Bengala. En constatar la dificultat de governar la gran província de Bengala, els britànics decideixen dividir-la en dues províncies: l'occidental i l'oriental. Aquest fet afavoreix els musulmans i davant les protestes de la comunitat hindú, els britànics opten per reunificar-les, fet que catalitza en els musulmans la necessitat de construir una nació separada.

1906 Una delegació de 70 representants musulmans de tots els corrents d'opinió es reuneixen a Simla, amb el virrei Lord Minto per demanar que, per salvaguardar els seus interessos, permeti als musulmans tenir electorats separats dels hindús.

Elaboració Fundació CIDOB. Font: *Anuario Asia-Pacífico 2005*.

La declaració és acceptada. Dos mesos més tard, es funda la Lliga Musulmana (LM) com a fòrum per al separatisme musulmà indi, amb l'objectiu de protegir els interessos dels musulmans i contrarestar la gran influència del Congrés Nacional Indi (CNI). El 1909, s'aprova la llei coneguda com les reformes de Milton-Morley que, entre d'altres coses, reconeix el dret d'electorats separats per als musulmans.

1916-1924 Amb el Pacte de Lucknow es crea la unitat hindú-musulmana entre la LM i el CNI per fer demandes conjuntes als britànics. El 1919, s'aprova la llei de les reformes de Montague-Chelmsford que permet una major representació governamental a la població índia. Durant aquest període s'originen diferents moviments a favor de la unitat musulmana, com el moviment del Khilafat.

1928 El conegut com a Informe Nehru, que incorpora una declaració de drets a la Constitució, és vist per la comunitat musulmana com un atac contra els seus interessos. Com a resultat, les dues principals faccions musulmanes, que estaven oposades, s'uneixen per fer front als canvis proposats per Nehru i demanen la creació d'un Estat federal.

1930-1933 Té lloc una ronda de conferències entre indis i britànics, en què els primers demanen més autogovern mentre que els segons s'hi oposen.

1940 A la trobada de la LM a Lahore, aquesta formació abandona la idea de federalisme i dona suport a la creació d'una nació per als musulmans indis.

1945-1946 Eleccions provincials i generals. Les victòries del CNI en vots, que deia representar tots els indis (també els musulmans), van en paral·lel a les victòries de la LM pel que fa a l'obtenció dels escons reservats als musulmans, cosa que la situa com a gairebé l'únic representant polític dels musulmans.

1947 El darrer virrei de l'Índia, lord Mountbatten, arriba al país i després de converses amb els dos partits i de fracassar en l'intent de mantenir el país unit, comença a preparar la partició. El 14 d'agost, aconseguida la independència respecte als britànics, neix l'Estat musulmà del Pakistan format per dos territoris geogràficament molt separats. Milers de persones moren per la violència que es desferma; diversos milions es queden sense llar. Muhammad Alí Jinnah (també conegut com a Quaid-i-Azam), pare fundador

del Pakistan, és nomenat primer governador general i Liaquat Alí Khan primer ministre. L'any següent mor Jinnah; tres anys després Khan és assassinat.

S'inicia la primera guerra amb l'Índia pel territori del Caixmir, un dels principats fronterers entre els dos països.

1949 L'Assemblea Constituent adopta la Resolució d'Objectius, un dels documents més importants en la història constitucional del Pakistan.

1956 Primera Constitució del Pakistan; el país es declara república islàmica del Pakistan. El governador general, Iskander Mirza, esdevé el primer president.

1958 Davant els problemes creixents entre el Pakistan Oriental i Occidental, el general Ayub Khan, comandant en cap de les forces armades, pren el poder. Mirza declara la llei marcial i aboleix la Constitució. Dos anys més tard, Khan esdevé president després d'arrestar Mirza i enviar-lo a l'exili. La nova Constitució de 1962 atorga grans poders al president.

1960 El Pakistan i l'Índia signen el tractat de l'aigua de l'Indus per garantir el subministrament d'aigua cap al Pakistan, dificultat amb la partició del Punjab.

1965 Khan trasllada la capital del país de Karachi a Islamabad. Té lloc la segona guerra amb l'Índia pel Caixmir, que acaba el 1966 amb la Declaració de Tashkent i la retirada de les tropes.

1969 Ayub Khan traspasa el poder al general Yahya Khan qui instaura de nou la llei marcial.

1970 Primeres eleccions generals al Pakistan. La victòria al Pakistan Oriental de la Lliga Awami per a la separació augmenta la tensió amb el Pakistan Occidental, que s'inicia amb un moviment de no cooperació que paralitza l'administració civil, i amb la formació d'un Govern paral·lel al Pakistan Oriental. El 1971, esclata una guerra civil; l'Índia intervé en favor del secessionisme i el Pakistan Oriental esdevé independent com a Bangladesh. Després de la derrota, Khan cedeix el poder a Zulfikar Ali Bhutto, cap del Partit del Poble Pakistanès (PPP), partit guanyador de les eleccions al Pakistan Occidental. Bhutto treballa pel restabliment de la pau amb l'Índia i la recuperació del país. El 1973, i després de la promulgació de la nova Constitució, Bhutto és elegit primer ministre.

1972 L'acord de Simla entre el Pakistan i l'Índia estableix una nova línia de front al Caixmir.

1977 Es produeixen diversos disturbis per les suposades manipulacions en el vot per part del PPP a les eleccions generals. El general Muhammad Zia ul-Haq realitza un cop d'Estat, imposa la llei marcial i esdevé president (1978). L'any següent, Bhutto és jutjat i penjat.

1980 Estats Units comprometen assistència militar al Pakistan després de la intervenció de l'URSS a l'Afganistan.

1985 Zia nomena Muhammad Khan Junejo com a nou primer ministre. Finalitza la llei marcial i la prohibició de partits polítics. El 1988, Zia destitueix el Govern de Junejo. Tres mesos després, Zia, l'ambaixador estatunidenc i alts oficials de l'Exèrcit pakistanès moren en estavellar-se el seu avió. Ghulam Ishaq Khan, president del Senat, substitueix Zia. Les eleccions generals del novembre donen la victòria al PPP i Khan elegix Benazir Bhutto com a primera ministra a canvi del seu suport a les presidencials.

1990 Bhutto, enmig de la lluita de poder amb Khan, és forçada a dimitir. El 1991, Mian Muhammad Nawaz Sharif, líder de la Lliga Musulmana del Pakistan (PML-N), és elegit primer ministre. Sharif inicia el seu programa de liberalisme econòmic. La xària s'incorpora formalment al codi penal.

1992 El Govern engega una campanya per sufocar la violència promoguda per seguidors del Moviment Mohajir Quami (MQM).

1993 Khan dissol de nou el Parlament i Sharif és obligat a dimitir. El Tribunal Suprem invalida l'ordre de Khan i retorna Sharif al seu càrrec. Poc després, tots dos acaben dimitint enmig de profundes desavinences. Les noves eleccions duen a Bhutto novament al poder, mentre que Farooq Ahmad Khan Leghari és elegit nou president.

1996 Enfrontats president i primera ministra, Leghari destitueix el Govern de Bhutto, a qui acusa de corrupció i mala administració. L'any següent, la LM guanya les eleccions i Sharif retorna com a primer ministre però aviat apareixen tensions entre Sharif i Leghari. Finalment, el president dimiteix.

1998 El Pakistan duu a terme diferents proves nuclears després de les fetes per l'Índia.

1999 Bhutto i el seu marit són acusats de corrupció i sentenciats a presó, però aconsegueixen sortir del país. Entre maig i juliol té lloc el conflicte de Kargil, al Caixmir, entre tropes pakistaneses i índies a partir de l'entrada de les primeres en territori indi. El conflicte provoca més de 1.000 morts en ambdós bàndols. Després que Sharif intenti atorgar-se més poders, el general Pervez Musharraf dirigeix un cop militar i el derroca. El 2000, Sharif és sentenciat a cadena perpètua per segrest i terrorisme; deu mesos després, després d'haver aconseguit el perdó, s'exilia a l'Aràbia Saudita. El cop d'Estat de Musharraf és condemnat per la comunitat internacional i el Pakistan és suspès de la Commonwealth.

2001 Musharraf s'autoproclama president, reemplaçant Rafiq Tarar, alhora que manté el càrrec de cap de l'Exèrcit. El mes de juliol té lloc una trobada entre Musharraf i el primer ministre indi, Atal Behari Vajpayee. Les diferències sobre el Caixmir fan impossible una declaració conjunta.

Després dels atacs de l'11-S, Musharraf dóna suport als Estats Units en la seva lluita contra el terrorisme i els atacs sobre l'Afganistan. A canvi, Estats Units retira les sancions imposades després de les proves nuclears però manté les derivades del cop d'Estat.

A l'octubre, l'Índia llança una ofensiva contra els controls militars pakistanesos al llarg de la línia de control del Caixmir. Posteriorment, l'Índia imposa sancions contra el Pakistan per tal de forçar el Govern pakistanès a prendre mesures contra dos grups combatents del Caixmir acusats de perpetrar un atac suïcida contra el Parlament indi a Nova Delhi. El Pakistan respon amb represàlies similars. A final d'any, tropes índies i pakistaneses es despleguen al llarg de la frontera.

2002 Musharraf prohibeix dos grups combatents –Lashkar-e-Toiba i Jaish-e-Mohammad– i pren mesures per aturar l'extremisme religiós. El mes d'abril, Musharraf guanya un referèndum que li dóna el poder per cinc anys més, procés molt criticat per inconstitucional i ple d'irregularitats. El mateix any, Musharraf s'atorga nous poders, entre els quals el de fer dimitir un Parlament elegit; l'oposició acusa Musharraf de perpetuar la seva dictadura.

Al maig té lloc un atac suïcida en un autobús a Karachi, on moren, entre altres, 11 tècnics francesos.

El Pakistan fa proves amb míssils terra-terra, capaços de transportar caps nuclears. Les diplomàcies britànica i estatunidenca realitzen una ofensiva per evitar la guerra entre el Pakistan i l'Índia, alhora que commina els seus ciutadans a deixar ambdós països.

A l'octubre, les eleccions generals acaben amb un Parlament sense majories on tots els partits negocien possibles coalicions; els partits religiosos obtenen millors resultats que els esperats. El mes següent, Mir Zafarullah Jamali és elegit primer ministre.

2003 Les eleccions al Senat atorguen la victòria al partit en el poder. Musharraf parla d'aquestes eleccions com a transició cap a la democràcia. El juny, la Província Fronterera del Nord-Oest (NWFT) vota per introduir la xària. El novembre, el Pakistan declara un alto el foc al Caixmir, fet que és correspost ràpidament per l'Índia; acorden reobrir els vols comercials entre ambdós països.

2004 El principal científic nuclear, Dr. Abdul Qadeer Khan, admet haver filtrat secrets sobre armes nuclears, possiblement cap a Líbia, Corea del Nord i l'Iran. En el judici que tindrà lloc el 2008 al·lega que les acusacions són falses i que no és més que un boc expiatori.

Al maig, el Pakistan és readmès a la Commonwealth. A Karachi, un clergue sunnita mort per dispar i un atac amb bomba a una mesquita xiïta provoca 16 morts.

Al llarg de l'any es produeixen ofensives a la frontera amb l'Afganistan, contra sospitosos de pertànyer a Al Qaida.

Shaukat Aziz jura el càrrec com a primer ministre. Musharraf decideix mantenir-se com a cap de l'Exèrcit malgrat les seves promeses de deixar el càrrec.

2005 Combatents tribals al Balutxistan ataquen les instal·lacions

del jaciment de gas natural més gran del Pakistan i forcen el tancament de la planta principal.

El 7 d'abril, i per primer cop després de 60 anys, un servei d'autobusos circula al Caixmir entre la ciutat pakistanesa de Muzaffarabad i Srinagar, en territori indi.

Després dels atacs mortals a Londres, més de 200 sospitosos extremistes islàmics són detinguts.

A l'agost, el Pakistan prova el seu primer míssil de creuer amb capacitat nuclear.

El 8 d'octubre, un terratrèmol al Caixmir mata entre 60.000 i 80.000 persones.

2006 Al llarg de l'any es produeixen diversos enfrontaments i atacs violents: al gener, més de 18 persones moren per un atac amb míssils dels Estats Units contra objectius d'Al Qaida, al nord del Pakistan; al febrer, moren més de 30 persones per un atac suïcida contra una processó xiïta al nord-oest del país; a l'abril, un altre atac suïcida provoca la mort a 57 persones en una cerimònia sunnita a Karachi; a l'agost, les forces de seguretat maten Nawab Akbar Bugti, destacat líder tribal del Balutxistan; a l'octubre, moren més de 80 persones en un atac de l'Exèrcit pakistanès contra una madrassa situada a l'àrea tribal fronterera amb l'Afganistan.

2007 Islamabad rebutja una declaració del cap de la Intel·ligència Nacional dels Estats Units que afirma que els líders d'Al Qaida s'amaguen al Pakistan.

Se succeeixen diversos atemptats amb bombes amb nombroses víctimes en llocs diferents com l'hotel Marriott d'Islamabad, un hotel de Peshawar o el tren que uneix Nova Delhi i Lahore. Hi ha importants tensions i enfrontaments durant mig any a la Mesquita Roja d'Islamabad, ocupada per islamistes radicals, que acaben amb més de 100 morts. També es produeixen atacs diversos al Waziristan entre tribus locals i combatents estrangers, que sembla ser que estan vinculats a Al Qaida, amb més de 250 morts.

Al març, la destitució del cap de Justícia, Iftikhar Mohammed Chaudhry, per part de Musharraf provoca una onada d'ira per tot el país que acaba amb diversos morts i vagues que paralitzen el país. El Tribunal Suprem restitueix Chaudry.

Musharraf estén el control dels mitjans de comunicació per incloure Internet i la telefonia mòbil. Els partits dels exprimer ministres exiliats, Benazir Bhutto i Nawaz Sharif, inicien un seguit de protestes conjuntes. Posteriorment, Bhutto es reuneix de forma secreta amb Musharraf a Abu Dabi, als Emirats Àrabs Units, per tractar la possibilitat de compartir el poder. Per la seva banda, el Tribunal Suprem permet el retorn de Sharif de l'exili, però poques hores després de la seva tornada és enviat de nou a l'exili.

A l'octubre, Musharraf guanya les eleccions presidencials, però el Tribunal Suprem no admet cap guanyador fins que pugui determinar si el general era elegible mentre encara era cap de l'Exèrcit. Bhutto retorna de l'exili, i és objecte d'un atac suïcida a Karachi, en què moren dotzenes de persones. Musharraf declara l'estat d'emergència que dura fins a mitjan desembre, Chaudry és forçat a dimitir i Bhutto és posada sota arrest domiciliari. El nou Tribunal Suprem, afí a Musharraf, rebutja les recusacions fetes sobre aquest. Musharraf abandona el càrrec de cap de l'Exèrcit i jura un segon

mandat com a president. La Comissió Electoral convoca eleccions generals. Sharif torna de l'exili.

El 27 de desembre, Bhutto és assassinada en plena campanya electoral a Rawalpindi.

Prop de 200 persones moren en enfrontaments al Waziristan, on hi ha grups pro talibans i d'Al Qaida.

2008 Un atac suïcida provoca la mort de 20 policies a l'exterior del Tribunal Superior a Lahore. Al Waziristan, 90 combatents moren en enfrontaments amb l'Exèrcit. Els talibans estenen la seva influència per les àrees tribals. Al setembre, un atac suïcida a l'hotel Marriott d'Islamabad, reivindicat per un grup islamista combatent, provoca més de 50 morts.

Al febrer, les eleccions atorguen la majoria als dos principals partits de l'oposició que decideixen formar una coalició de Govern. El candidat del PPP, Yusuf Raza Gilani, esdevé primer ministre. La coalició acorda iniciar un procés de destitució del president. Musharraf renuncia al càrrec i el portaveu del Senat, Muhammad Sumroo, esdevé president interí.

El 6 de setembre, Asif Ali Zardari, vidu de Bhutto i candidat a la presidència pel PPP, guanya les eleccions presidencials. Sharif, de la PML-N, acusa el PPP d'incomplir la promesa de readmetre tots els jutges acomiadats per Musharraf i treu el seu partit de la coalició governamental.

A l'octubre, un terratrèmol al Balutxistan provoca centenars de morts.

Entre el 26 i el 29 de novembre, tenen lloc 10 atacs terroristes coordinats a Mumbai que provoquen 173 morts i més de 320 ferits. El desembre, el Govern indi afirma que els combatents que van dur a terme els atacs terroristes de Mumbai tenien lligams al Pakistan. Islamabad nega qualsevol implicació, però promet cooperar en les investigacions.

2009 Al febrer, el Govern acorda implementar la xària al nord-oest de la vall del Swat per tal de persuadir els combatents islamistes de pactar un cessament permanent de les hostilitats. L'acord fracassa dos mesos després i el Govern intenta recuperar el control de les àrees controlades pels islamistes.

Després de les protestes massives liderades per Sharif, el Govern cedeix a les demandes de l'oposició i readmet els jutges expulsats per Musharraf, inclòs Chaudry.

A Lahore es produeixen atacs contra un autobús que porta l'equip de criquet d'Sri Lanka (5 morts i 7 ferits) i contra una comissaria de policia (40 morts).

Redacció Fundació CIDOB

Fonts

BBC News: news.bbc.co.uk / Enciclopèdia Catalana, SAU / Story of Pakistan: A Multimedia Journey www.storyofpakistan.com / Wikipèdia: en.wikipedia.org

Radiografia Trajectòries migratòries i integració subjectiva de la població extracomunitària **Dossier Interculturalitat**
Monografies Població estrangera resident a Barcelona Immigració i cultures esportives | Promoció de la contracepció en dones immigrades i autòctones **Experiències** Servei de Mediació Intercultural | Diversitat religiosa i cohesió social
 Pla Educatiu de Ciutat | Els Diables del Carmel | Acolliment lingüístic | Projecte Shere Rom **Tribuna** Dret a la indiferència
 Pla Municipal per la Interculturalitat | La ciutat intercultural

Barcelona societat

Revista de coneixements i anàlisi social

número

16

Número ja disponible a
www.bcn.cat/observatoribcn

